

STUDIJSKI VODIČ

Unutarnje značenje velike Śivine noći – *māhāśivarātri*

Temeljeno na učenjima Bhagavāna Śri Sathya Sai Babe

Što je *śivarātri**?

1. Danas je sveti blagdan *śivarātri*. *Śiva* znači povoljan, dobrostiv, prijazan, milostiv i blag. Tamo gdje je *Śiva* - ono što je povoljno, ne može postojati *śava* – nepovoljno, ono što je mrtvo za stvarnost. Ovaj sveti blagdan *śivarātri* potrebno je provesti u stalnom promišljanju o Bogu i izgovaranju Śivina svetog imena, već od rane zore pa sve do odlaska na počinak. Gospodovo ime trebalo bi plesati na vašem jeziku.

8. ožujka 2005.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/you-are-all-amrutaputras--sons-immortality>

a) *Śiva* predstavlja ono što je povoljno. Budući da *Śiva* boravi u nama, znači li to da i mi isto tako trebamo biti povoljni? Na koji način u svakom trenutku osjećamo ono što je povoljno?

b) Kako se možemo stalno podsjećati da izgovaramo Gospodovo ime tijekom *śivarātrija*?

2. Provodimo brojne noći neprestano otkad smo rođeni, ali ni jedna od tih noći ne može se nazvati *śivarātri*. Ljudi meditiraju, pjevaju i slušaju o slavi Božjeg imena te doživljavaju božanskost Gospoda Śive. Budući da se cijela noć provodi u meditaciji i pjevanju u slavu božanskog imena Gospoda Śive, ta se noć naziva Śivina noć – *śivarātri*. Ne samo ta noć, već uvijek kad provedemo cijelu noć u meditaciji o božanskom imenu, onda i ta noć postaje *śivarātri*. Gospod Śiva nije neko odvojeno utjelovljenje Boga – *avatāra*.

23. veljače 2009.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/love-god-and-meditate-him>

* *śivarātri* – Śivina noć, četrnaesta noć svake tamne polovine mjeseca, u jedanaestom mjesecu indijskog kalendara ta se velika noć posvećuje razaranju zabluda uma i naziva se blagdan *māhāśivarātri* (Izvor: Rječnik sanskrtskih i hindskih pojmova u Sai duhovnoj literaturi, str. 174)

c) Ta je noć blagoslovljena noć i u svim govorima koje je održao tijekom *śivarātrija*, Svami je naglašavao njezinu važnost. Kako se možemo bolje pripremiti za izvođenje nekog oblika duhovne vježbe tijekom ove posebne noći?

3. Čini se da nitko nije uložio napor da bi prepoznao značenje i važnost *śivarātrija*. Štoviše, sama riječ *śivarātri* otkriva njezino značenje. „*Śiva*“ znači povoljan, a „*rātri*“ znači noć. To znači da je *śivarātri* povoljna noć. Postavlja se pitanje: „Tko je *Śiva*?“ Božanska svjesnost koja prožima sva živa bića nije ništa drugo već *Śiva*. Ta božanska svjesnost – *śivattva* prožima ne samo ljudska bića, već i ptice, zvijeri, a isto tako i životinje. U stvari, svaki trenutak našega života može se smatrati *śivarātrijem*. Nije potrebno čekati da *śivarātri* nastupi nekog određenog dana u godini.

9. ožujka 2005.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/experience-all-pervading-divine-consciousness>)

d) Noć je samo orijentacijski program koji nam služi da bismo upili duh *śivarātrija* i učinili ga sastavnim dijelom našega načina života, do kraja života. Kakve promjene vezane uz preobrazbu želimo vidjeti kod sebe? Tijekom ove noći, koje nove odluke - što bi dovele do promjene i preobrazbe - možemo donijeti?

4. Danas proslavljamo *śivarātri*. Koje je značenje toga? *Rātri* – noć, povezana je s tamom. Vede objavljuju: „Mjesec je rođen iz uma, a Sunce iz očiju Puruše – prvobitnog bića, Stvoritelja univerzuma – *candrama manaso jatā cakśo sūrya ajayāta*“. Mjesec je božanstvo koje predsjedava umom. Zato bi um trebao biti čist i neokaljan.

14. veljače 1999.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/cultivate-love-your-heart>

e) Zašto *śivarātri* stavlja naglasak na um?

f) Kakva je važnost značenja *śivarātrija* za naš svakodnevni život?

5. *Śivarātri* ćete obilježavati u pravom duhu njegova značenja samo kad odbacite loša obilježja i njegujete božansku ljubav. Samo to što ćete ostati budni tijekom *śivarātrija*, nije dovoljno. Trebate neprestano promišljati o Bogu. Mnogi ljudi tvrde da su održavali budnost – *jagarana* tijekom *śivarātrija* tako što su kartali. Ribar pažljivo promatra more s namjerom da ulovi ribu u mrežu. Može li se to nazvati meditacijom? Ako se netko uzdržava od hrane zbog toga što se posvadio sa svojom ženom, može li se to nazvati postom? Ne. Isto tako, pridržavanje svete budnosti tijekom Śivine noći – *śivarātri* ne postiže se kartanjem tijekom cijele noći. Tu noć biste trebali provesti u izgovaranju Božjeg imena, provodeći vrijeme u obavljanju dobrih djela.

14. veljače 1999.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/cultivate-love-your-heart>

g) Svami ovdje naglašava potrebu da se odmaknemo od mehaničkog izvođenja obreda kao suprotnost uvažavanju prave svrhe tih povoljnih događaja. Promišljajte i opišite razne obrede koji se izvode tijekom obilježavanja *śivarātrija* i pronađite koje je bitno značenje u pozadini svakog od tih obreda.

6. Danas je sveti blagdan *śivarātri*. Legenda kaže kako je Śiva, u namjeri da spasi svijet, progutao smrtonosni otrov – *halāhala*. Izgubio je svijest i srušio se. Kao posljedica toga nastala je vrućina koja je utjecala na svijet. Da bi rashladio svijet, Śiva je stvorio planinski lanac Himalaje. Nakon toga je položio Himalaje na svoj trbuh. To je dovelo do toga da su Himalaje povukle svu toplinu iz njegovog tijela i on je ustao. Ljudi obilježavaju i slave taj događaj kao *śivarātri*. Ali, to je samo opis riječima. Istinu govoreći, Himalaje su u vama. Štoviše, cijeli je svijet u vama. Božanskost u vama ne poznaje ni rođenje niti smrt. Tijelo je podložno promjenama, ali božansko načelo ostaje isto. Ljubav nikada nije podložna nikakvoj promjeni. Ona uvijek ostaje ljubav. Kakvoća šećera odražava se u slatkoći. Ona se ne mijenja ako se doda u kavu, čaj, vodu ili u rižin puding.

15. veljače 1999.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/manifesting-divinity-lingodbhava>

h) Šivino gutanje smrtonosnoga otrova – *halāhala* predstavlja jako značajan događaj. Kako ga možemo povezati sa svakodnevnim događajima?

i) Šiva je stvorio Himalaje i položio ih na svoj trbuh te na taj način snizio toplinu tijela. I to je moguće ostaviti samo kao priču, ali postoji i dublje unutarnje značenje ta dva događaja. Kontemplirajte o unutarnjem značenju ta dva događaja i procijenite kako ih je moguće povezati sa svakodnevnim životom.

7. Noći koje proživljavate tijekom drugih dana, uobičajene su, svakodnevne noći. No, *śivarātri* je posebno povoljna noć. U kojem smislu je ona povoljna? Ona je povoljna kad svoje vrijeme provedete na povoljan način, pjevajući u slavu Gospoda. Um ima šesnaest aspekata. Mjesec je božanstvo koje predsjedava umom. Među šesnaest aspekata mjeseca, danas ih je petnaest odsutno. Ako u Njegovu slavu pjevate tijekom cijele noći iz dubine srca, onda će čak i posljednji preostali aspekt biti moguće sjediniti s Bogom. Na ovaj dan moguće je postići potpuni nadzor nad umom i to promišljanjem o Bogu. Zato se ova noć smatra posebno povoljnom noći. Nažalost, u ovom željeznom dobu - *kaliyuga* ljudi održavaju budnost tijekom *śivarātrija* tako da odlaze u kino gledati filmove ili kartanjem tijekom cijele noći. To se ne može nazvati *śivarātri*. Svaki trenutak tijekom noći potrebno je posvetiti mislima na Boga i izgovaranjem Njegova imena iz svega srca. Izgovaranje bi trebalo poticati iz nutrine. To je ono što se naziva odrazom unutarnjeg bića.

4. ožujka 2000.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/sheaths-self>

j) Najvažnija noć među svim noćima je *śivarātri*. Čini se da tijekom tē noći, uz odgovarajuću budnost i postojanu predanost, možemo postići skok u svjesnosti. Koji intenzitet i koju namjeru bismo trebali imati da bismo dobili tu priliku?

k) Koliko još predanosti trebamo iskazati da bismo taj događaj pretvorili u nešto nezaboravno? Koju dodatnu budnost i čvrstoću trebamo ovaj put da bismo bili odlučniji i predaniji Gospodu naših srcâ?

8. Danas je posebno povoljan dan *śivarātrija*. Šiva predstavlja povoljnost. Što je to toliko posebno i povoljno vezano uz *śivarātri*? Um ima 16 aspekata od kojih se 15 ove noći sjedinjuje i ostaje samo jedan. Iskoristite ovu svetu noć

na ispravan način tako da provodite duhovnu vježbu – *sādhana*, predano i nepokolebljivo. Koju biste vrstu duhovne vježbe – *sādhana* trebali provoditi? Pročistite svoje srce od loših obilježja. Loša obilježja javljaju se u vama zbog zloupotrebe osjetila. To je temeljni uzrok svih grijeha. Duhovna vježba – *sādhana* ne znači samo ponavljanje Božjeg imena – *japa* ili provođenje meditacije. Trebali biste u vama razviti čiste i božanske osjećaje. Smatrajte svakoga božanskim. Poštujte sve. „Svi su Moji i Ja pripadam svakome.” Jednom, kad razvijete takvo čvrsto uvjerenje, možete uživati u neizmjerne sreći u životu. U vašem životu neće biti ni najmanjega traga brige ako imate čvrstu vjeru u Boga.

21. veljače 2001.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/vision-atma>

l) Promišljajte o negativnim stranama koje imamo i možemo li se bolje pripremiti da bismo tē negativne sklonosti predali Gospodu Šivi tijekom te noći.

m) Zamislite život bez tih negativnih obilježja u našim životima. Zamislite samo mogući mir i ljubav koje ćemo osjetiti u budućnosti kad ćemo živjeti život bez tih negativnih obilježja. Prionite uz tu moguću budućnost te spremno i voljno predajte ta obilježja.

9. To je razlog zbog čega se obično kaže da je istina život jezika. Ispravnost je život ruku. Nenasilnost je život srca. *Śivarātri* se obilježava da bi se čovjeka poučilo značenju tih vrijednosti. Śiva isto tako predstavlja poniznost. Osoba koja je ponizna, jest dobra, blaga – *śivam*. S druge strane, osoba koja je egoistična, istinski je samo truplo, mrtvo za stvarnost – *śava*.

12. ožujka 2002.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/idols-are-pointers-divinity>

n) Svami je rekao da je poniznost jedno od prvih obilježja tražitelja na duhovnom putu koji je usmjeren prema svjetlosti istine. Śiva predstavlja poniznost. Cijeli smisao noći je da pojedinac ostane budan i usvoji odlike Gospoda Šive. Zato kontemplirajte o razlozima koji su vas doveli do toga da spoznate kako je vaš vlastiti ego, koji se odražava u vašem životu, doveo do nastajanja ljutnje, mržnje i tome sličnog. Iskoristite ovu povoljnu noć da biste se ponovno usidrili u vašoj prirodnoj istinskoj prirodi, odlučite da ćete uvijek izražavati poniznost i učiniti ju sastavnim dijelom vašeg načina života.

10. Da biste se uzdigli na razinu božanskosti, neophodno je dobro društvo – *satsanga*, druženje pobožnih osoba. „Jedna misao, jedno viđenje i jedno djelovanje.” Potrebno je ujediniti to troje. *Śivarātri* se obilježava da bi se prepoznala jednota božanskosti. Kad ćete noćas pjevati bhajane, imat ćete samo jednu misao. Doživjet ćete blaženstvo bhajana. To je nedvojno blaženstvo. Zašto je propisano da se pjevaju bhajani tijekom cijele noći? Bhajani se pjevaju da bi se postigao nadzor nad umom i da bi ga se usredotočilo na božanskost. Neki ljudi nastavljaju raspravljati o svjetovnim stvarima čak i kad pjevaju bhajane. Nemojte ni prilaziti takvim ljudima.

1. ožujka 2003.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/experience-unity-real-satsang>

o) Usklađivanje misli, riječi i djela. Zavjetujte se da se nećete upuštati ni u kakve druge aktivnosti, već ćete samo ostati u tišini i budni te nadzirati vaše misli. Provedite ovu noć u stalnoj kontemplaciji. Kontemplirajte o tome jako duboko i procijenite koliko puta se um nije povinovao naredbi koju ste mu zadali. To je prvi korak prema meditaciji. Postati budan u odnosu na vaše misli. Iskoristite ovu noć u korisnu svrhu - da biste ostvarili vladavinu nad vašim umom.

11. Śivina svjesnost je sveprožimajuća. Kako ju možemo ograničiti određenim vremenom ili mjestom?

„S rukama, stopalima, očima, glavom, ustima i ušima koje ispunjavaju sve, On prožima cijeli univerzum - *sarvatah pānipāda tat sarvathokśi siromukham sarvatah śrutimalloke sarvamavruthya tiśthati*”

Ako jednom pažljivo analiziramo ovaj aspekt, postat će očevidno da je - sve čemu oko nas svjedočimo - Śivina svjesnost i ništa drugo. Śiva ne predstavlja određeni lik sa spletenom kosom i tigrovskom kožom. Kamo god pogledamo i na koju god osobu naiđemo – bilo da se radi o djetetu ili o starijoj osobi, bilo da se radi o ženi ili muškarcu – u svakoj se osobi odražava Śivina svjesnost. Kako možete opisati tu sveprožimajuću Śivinu svjesnost ili ju ograničiti na određeno vrijeme i mjesto? Ljudi prikazuju određeni način plesa da bi predstavili kozmički ples Gospoda Śive i njegove družice Pārvatī – *Śiva tāndava*. Kako je moguće opisati transcendentnu Śivinu svjesnost koju riječima nije moguće opisati ili ju um ne može shvatiti?

9. ožujka 2005.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/experience-all-pervading-divine-consciousness>

p) Ovaj prekrasan izvadak iz govora sažima završetak iskustva. Naša svjesnost treba završiti u točki u kojoj pojam „Śiva“ pripisujemo određenom obliku, prostoru i vremenu. Sve osobe koje vidimo, trebamo promatrati s blagošću, dobrotom. Sve osobe koje susretnemo, trebamo prihvatiti s blagošću, dobrotom. Kako se možemo uzdići na razinu svjesnosti?

12. Razvijte vrline i živite uzornim životom. Samo će tada Svami biti zadovoljan s vama. Ako vi mene usrećite svojim uzornim ponašanjem, ja ću vam podariti još više sreće. Vaša je sreća moja sreća. Kamo god pošli, steknite ugled i dobar glas. Vaš je karakter meni jako važan. Zato učinite svaki mogući napor da biste oblikovali svoj karakter i postali uzor drugima. To je poruka koju bih vam želio dati na ovaj posebno povoljan dan *śivarātrija*. Dan kad iskusite trajno blaženstvo za mene predstavlja *śivarātri*. Prosipam svoje blagoslove na sve vas tijekom ove povoljne noći *śivarātrija*. Pjevajte Božje ime tijekom cijele noći. Koliko god je to moguće, provedite noć u kontemplaciji o Bogu. Samo tada možete doživjeti božansko blaženstvo. Možete čak i svjedočiti izražavanju božanskog sjaja. Pjevajte Božje ime iz sveg srca. Možete pjevati bilo koje ime, ali biste trebali razumjeti njegovo unutarnje značenje.

26. veljače 2006.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/limit-not-all-pervading-brahman-names-and-forms>

q) Koje nove ideale mogu ja oblikovati na ovaj dan?

Značenje lingama**

13. Dok je Bhagavān nastavljao sa svojim govorom, počeo je pokazivati znakove nelagode kako se bližilo vrijeme pojavljivanja simbola bezobličnog, sveprožimajućeg Sebstva – *ātmaliṅga*.

** *liṅga* - znak, simbol; jajoliki simbol bespočetnog i beskrajnog u kojemu svi ostali oblici nestaju i iz kojega nastaju; simbolizira cilj života (Izvor: Rječnik sanskrtskih i hindskih pojmova u Sai duhovnoj literaturi, str. 99)

Sjeo je i dao znak studentima da počnu s pjevanjem bhajana. Nakon nekoliko trenutaka zlatni se lingam pojavio iz Bhagavānovh usta, a On ga je podignuo da bi ga svi mogli vidjeti. Tijekom postupka nastajanja lingama – *liṅgobhava*, tijelo je, naravno, osjetilo određeni napor. Međutim, ja vas uvjeravam da zbog toga ne trebate biti zabrinuti. Patnja tijela je sasvim uobičajena. Ona dolazi i prolazi poput oblaka koji plove nebom.

18. veljače 2004.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/divine-discourse-38>

r) Tijekom postupka nastajanja najolikog simbola bespočetnog i beskrajnog u kojemu svi ostali oblici nestaju i iz kojega nastaju te koji simbolizira cilj života – *liṅga*, Svami kaže da tijelo podnosi određeni napor. Ali, Svami ne osjeća bol. Koja je važna lekcija što ju iz toga možemo naučiti?

14. Postoji načelo zlatnog jajeta ili zlatne utrobe – *hiranyagarbha* u svakom pojedincu. „*Hiranya*” znači zlato. Kad se zlato slije s ostalim metalima kao što su bakar, srebro, mjed, ono gubi svoj sjaj, vrijednost i identitet. Tada postaje nemoguće odrediti radi li se o zlatu ili srebru, o mjedi ili bakru. Slično tomu, čovjekovo srce, koje je zlatni privid – *hiraṇmāyā*, gubi svoj sjaj, vrijednost i identitet na račun svoje povezanosti s osjetilnim željama – *viśaya vāsanā*. Kao posljedica toga, nemoguće je odrediti je li netko ljudsko biće ili životinja ili vrag ili demon.

14. veljače 1999.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/cultivate-love-your-heart>

s) Koje je značenje razumijevanja tog zlatnog jajeta ili zlatne utrobe – *hiranyagarbha*?

t) Kako može čovjekovo srce izgubiti svoj sjaj i vrijednost, povezujući se s osjetilnim željama? Pronađite primjere ili dokaze da do tē pojave stvarno dolazi.

u) Kako će nas Svami suditi prema našim mislima, riječima i djelima – kao ljudska bića ili kao životinje ili kao vragove ili kao demone?

15. To načelo ljubavi je zlatno jaje ili zlatna utroba – *hiranyagarbha*. To zlatno jaje ili zlatna utroba – *hiranyagarbha* nalazi se s desne strane ljudskog tijela dok se fizičko srce nalazi s lijeve strane.

Fizičko srce s lijeve strane bit će potrebno napustiti jednoga dana, prije ili kasnije, u ovim ili onim okolnostima. Zlatno jaje ili zlatna utroba – *hiranyagarbha*, koje je smješteno s desne strane ljudskog tijela, uvijek je tu. Ono je besmrtno, božansko, vječno i sveobuhvatno. Ono nije prisutno samo kod ljudskih bića, već isto tako i kod ptica, zvijeri i drugih živih bića. Vede objavljuju: „Bog je prisutan u svim živim bićima – *īśvarah sarvabhūtānām*”; „Bog prožima cijeli kozmos – *īśāvāsyam idam jagat*”. Ljubav je odraz zlatnog jajeta ili zlatne utrobe – *hiranyagarbha* i potječe iz njega. Tri načela reakcije, odjeka i odraza isto su tako potekla iz zlatnog jajeta ili zlatne utrobe – *hiranyagarbha*.

15. veljače 1999.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/manifesting-divinity-lingodbhava>

- v) Ljubav obično teče iz srca i ovdje Svami govori da, ako se ljubav izlije iz zlatnog jajeta ili zlatne utrobe – *hiranyagarbha*, bit će besmrtna, božanska, vječna i sveobuhvatna. Kako možemo njegovati tu kakvoću ljubavi?
- w) Kako kontempliramo i osiguravamo da razumijevanje reakcije, odjeka i odraza bude usađeno u naše svakodnevne životne aktivnosti?

16. Koje je značenje nastajanja lingama – *liṅgobhava*? Bog je poznat kao onaj koji ima zlatnu utrobu – *hiranyagarbha*. Zlatna bît, jezgra – *rasa* prisutna u Njegovoj utrobi, podložna je strogom postupku bućkanja i poprima oblik jajolikog simbola bespočetnog i beskrajnog u kojem svi oblici nestaju i iz kojeg nastaju te koji simbolizira cilj života – *liṅga*. *Liṅga* znači simbol ili znak. (Rekao je Bhagavān, pokazujući zlatni lingam koji je stvorio na početku svoga govora.) Kao što možete vidjeti, on nema neka određena obilježja kao što su oči, lice i tomu slično. On nema ni stopala niti glavu. Moguće ga je položiti na bilo koji način. On simbolizira bezobličnu božanskost. On je temelj svega. *Līyathe gamyathe ithi liṅgaha*. Zlatna bît, jezgra – *rasa*, nakon što poprimi oblik jajeta – *liṅga*, izlazi van. Da biste istalili zlato, potrebna vam je vatra. Isto tako, vatra u nutrini tali zlato i oblikuje ga u oblik *lingama*.

Zato se pojavljuju poteškoće u trenutku njegovog izlaska. On treba poprimiti oblik jajeta – *liṅga* i izići van.

13. ožujka 2002.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/realise-magnetic-power-within>

x) Za lingam se kaže da je „bezobličan“. Kako se lingam može smatrati temeljem svega?

y) Postupak nastajanja lingama čini se da za nas predstavlja duboku unutarnju poruku. Kako možemo opisati značenje ove poruke i povezati je sa svakodnevnim životom?

17. Ovo je tijelo jedan od udova – *aṅga* društva. U okviru tog dijela tijela - *aṅga*, postoji grupa - *saṅga* obilježja, u toj grupi - *saṅga* obilježja, postoji pojedinačna duša – *jaṅga*, a u pojedinačnoj duši – *jaṅga* nalazi se najviše Sebstvo – *paramātmān*, jajoliki simbol bespočetnog i beskrajnog – *liṅga*. Jajoliki simbol bespočetnog i beskrajnog – *liṅga* je istinsko Sebstvo – *ātman* koji je suštinsko načelo našega života. To je razlog zbog čega se smatra da istinsko Sebstvo – *ātman* ima oblik jajolikog bespočetnog i beskrajnog – *liṅga*. Lingam nema ni početak niti kraj. Nema ni glavu niti stopala. Zato, kad iskazujete štovanje, možete ga postaviti onako kako želite. Istinsko Sebstvo – *ātman* ima ime, ali ne i neki određeni oblik. Njegov istinski oblik je blaženstvo.

1. ožujka 2003.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/experience-unity-real-satsang>

z) Pokazuje se da je otkrivanje sebe (*liṅga*) temeljna osnova za stvaranje naše povezanosti sa sobom, obitelji i društvom. Odgovor na poteškoće koje se javljaju u svijetu možda leži u činjenici da je naša cjelokupna povezanost sa svijetom možda lišena naše povezanosti s našim simbolom bezobličnog, sveprožimajućeg Sebstva – *ātmaliṅga*. Kontemplirajte o toj činjenici i procijenite je li to istina i, ako jest, kako uspostavljamo tu povezanost.

Svrha posta

18. Trebate se osloboditi svih misli vezanih uz hranu i usredotočiti se na misli o Bogu. Ako vas misli o hrani uznemiruju, ako vam muke radi gladi ne daju

mira, onda je puno bolje da nešto pojedete, a tek nakon toga da se upustite u duhovnu vježbu – *sādhānā*. *Upa-vasa* je naziv koji se koristi za zavjet posta, a znači „živjeti u blizini Boga” *upa* – blizu, *vasa* – život i zato je zavjet namijenjen da bi vas oslobodio od briga i poslova vezanih uz pripremu i uzimanje hrane da biste se mogli bliže povezati s Bogom. Zapamtite da je svrha posta provesti vrijeme u promišljanju o Bogu, a ne samo kažnjavanje tijela na način da mu se uskrati obrok ili cijeli niz obroka. Zavjeti, budnost, post i tome slično, zajedno sa svim vrstama dobrovoljno prihvaćenih ili nedobrovoljno podnesenih teškoća, treba promatrati na način da se povećava duhovna snaga, a ne da se slabi fizička izdržljivost.

veljača 1966.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/saalokya-saayuiya>

19. *Śivarātri* ćete obilježavati u pravom duhu njegova značenja samo kad odbacite loša obilježja i njegujete božansku ljubav. Samo to što ćete ostati budni tijekom *śivarātrija*, nije dovoljno. Trebate neprestano promišljati o Bogu. Mnogi ljudi tvrde da su održavali budnost – *jagarana* tijekom *śivarātrija* tako što su kartali. Ribar pažljivo promatra more s namjerom da ulovi ribu u mrežu. Može li se to nazvati meditacijom? Ako se netko uzdržava od hrane zbog toga što se posvadio sa svojom ženom, može li se to nazvati postom? Ne. Isto tako, pridržavanje svete budnosti tijekom *Śivine* noći – *śivarātri* ne postiže se kartanjem tijekom cijele noći. Tu noć trebali biste provesti u izgovaranju Božjeg imena, provodeći vrijeme u obavljanju dobrih djela.

14. veljače 1999.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/cultivate-love-your-heart>

aa) Koja je svrha pridržavanja posta koji je propisan u većini obreda? Možemo nadomjestiti apstinenciju zbog drugih razloga, ali pravi bi razlog trebao biti uspostavljanje samokontrole.

San bi mogao prevladati, ali ipak, ako naše napore usmjerimo na održavanje duhovne strogosti i snage da bismo nadvladali san, tada primjenjujemo samokontrolu. Je li to stvarno potrebno?

bb) Koje ostale aktivnosti možemo poduzeti pripremajući se za ovu veliku noć?

Jedinstvo u različitosti (Śivina obitelj)

20. U božanskoj obitelji Gospoda Śive postoje samo četiri člana, a to su Gospod Īsvara, njegova supruga Pārvatī i dvojica sinova, Subrahmanya i Vināyaka. To je uzorna obitelj. Ne postoji razlika razlika u mišljenju ni između muža i žene niti između dvojice braće. U njihovoj obitelji postoji potpuna suglasnost i sklad. Majka Pārvatī i Gospod Parameśvara željeli su biti primjer cijelom svijetu što se tiče najskladnijeg odnosa, savršenog i punog ljubavi između žene i muža te među braćom. Obitelj je najvažnija funkcionalna jedinica u svijetu. Ako je obitelj izgrađena na snažnim temeljima, svijet će isto tako funkcionirati nesmetano. Ako je jedinstvo među članovima obitelji narušeno i u najmanjoj mjeri, svijet će se suočavati s posljedicama toga. Jedinstvo pruža snagu životima članova obitelji. Zato bi svaka obitelj trebala težiti tomu da postigne jedinstvo i skladni odnos među svojim članovima. Svaka bi obitelj trebala težiti tomu da oponaša primjer obitelji Gospoda Śive. Danas, čak i ako su samo dva sina u obitelji, među njima nema sklada. Slično je kada se radi o mužu i ženi. To nije stanje koje je u skladu s ponašanjem u obitelji Gospoda Śive. Vozila koja oni koriste, okolnosti u kojima djeluju, bogatstvo koje posjeduju – u stvari, u svakom pogledu, članovi ove božanske obitelji predstavljaju primjer i uzor su cijelom svijetu. Na primjer, vozilo koje koristi Gospod Śiva je sveti bik Nandi. Vozilo koje koristi majka Pārvatī je lav. Vozilo mlađeg sina, Subrahmanyje, jest paun dok stariji sin Vināyaka za svoje vozilo koristi miša. Oni se kreću cijelim svijetom na tako neobičnim prijevoznim sredstvima koja su po svojoj prirodi antagonistička, ali usprkos tomu oni ipak vode savršen i skladan obiteljski život.

2. ožujka 2003.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/let-unity-be-undercurrent-everywhere>

cc) Ova noć podsjetnik je da procijenimo koliko je skladna naša vlastita obitelj. Posvetite tome određeno vrijeme i učinite napor da biste postigli veći sklad i mir u obitelji. Različiti članovi obitelji s različitim prijevoznim sredstvima mogu dovesti do rasula u obitelji. To je poruka koja nam ukazuje da je sklad u obitelji od presudne važnosti i potreban je da bismo imali mir i ljubav u obitelji. Ova je noć isto tako i noć u kojoj bismo trebali razmisliti koliko mi sami doprinosimo skladu u našoj obitelji. Sljedeća pitanja mogu vam u tome pomoći:

- a. Jesam li uzoran sin ili uzorna kći?
- b. Kako bih mogao biti bolji sin ili kako bih mogla biti bolja kći svojim roditeljima?

- c. Prije *śivarātri*, mogu li nešto učiniti da bih smirio ono što nije dobro u odnosima s članovima moje obitelji da bismo postigli mir i ljubav?
- d. Kako mogu biti ponizniji da bih postao bolji mirotvorac vezano uz nesklade među ostalim članovima obitelji?
- e. Mogu li ja popraviti narušene odnose te biti izvor mira i sreće drugima?

21. Nikada nemojte kritizirati Boga. Nikada Ga nemojte poricati. Sve predstavlja izraz Brahme, Višnua i Mahešvare. Svi su božanski. To je ono što biste trebali naučiti ovog povoljnog dana kad se slavi *śivarātri*. U ovom svijetu ne postoji ništa drugo osim božanskosti. Načelo božanskosti prisutno je i u zrncu pijeska i u velikoj kuglici slatkiša – *laḍḍū*, jedno je i isto. Jednom kad spoznate tu istinu, istinski ćete postati Brahma. Nije potrebno da Brahmu tražite negdje drugdje. Vi ste Brahma, vi ste Višnu, vi ste Śiva, vi ste utjelovljenje Božanskog Trojstva. Nisu vaši osjećaji ti koji poprimaju oblik Brahme, Višnua i Mahešvare. Podvrgnuti ste nemiru i patnji zbog vaših dvojnih osjećaja. Jedinstvo poimate kao različitost umjesto da vidite jedinstvo u različitosti. Jedinstvo podaruje čistoću koja će, zauzvrat, dovesti do božanskosti. Zato svi trebate biti ujedinjeni. Vi pripadate ljuskoj rasi. Vi pripadate jednoj obitelji. Zato se međusobno morate ponašati kao braća i sestre. Izostanak takvog duha jedinstva umanjit će čistoću i udaljiti vas od božanskosti.

26. veljače 2006.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/limit-not-all-pervading-brahman-names-and-forms>

- dd) Zašto Svami stavlja naglasak na načelo JEDINSTVA?
- ee) Što to znači kad Svami kaže da su naš nemir i patnja proizašli iz dvojnih osjećaja?

22. Gospod Śiva nema nekih posebnih ukrasa na svome tijelu. Svi ukrasi koje nosi su zmije koje nosi oko vrata, spleteni uvojci kose, mjesečev srp i hladna voda Gange te sveti pepeo – *vibhūti* kojim je premazao cijelo svoje tijelo. Ovaj božanski oblik Gospoda Śive prekrasno je opisan riječima:

O! Pogledajte samo Gospoda zaleđenih vrhova koji je okrunjen mjesečevim srpom, blistavim spletenim uvojcima, na kojeg se s nebesa slijeva Ganga, koji ima plamteće oko na čelu, a gutljaj smrtonosnog otrova – hālāhala zapeo mu je u grlu, žive narukvice od zmija koje se izvijaju i pojas od kobre koji pridržava sakrivenog slona, jedini su ukras. Biserni pepeo premazan je po grudima, zasljepljujuće blistava crvena točka točka između tamnih očiju, crvene usne umrljane soježe sažvakanim listovima betela, dijamantima ukrašene naušnice od najčišćeg zlata, koje plešu kao zvijezde što trepere na nebu, prizor koji poriče pravu sliku Gospoda koji zrači božanskim sjajem. (stihovi na teluškom)

Gospod Śiva poprimio je ovaj božanski oblik da bi svijet poučio kako izgleda isposnik, uključujući i svoju pratilju Pārvatī. Još jedna Njegova navika je da moli za milodare. Pārvatī, međutim, nije razvila nikakvu odbojnost ili gađenje u odnosu na svojega supruga, Gospoda Śivu, zbog njegovih neobičnih sklonosti ili navika. Ona nije pobjegla od Njega govoreći: „Kako mogu živjeti obiteljski život s nekim takvim?” Ona Ga je vjerno slijedila, povinujući se Njegovim željama i sreći. Njih su oboje živjeli u miru i skladu. Sada nešto o njihovim sinovima. Prijevozno sredstvo mlađega sina, Gospoda Subrahmanye, jest paun, koji je po svojoj prirodi neprijatelj zmija koje kao svoj ukras nosi njegov otac. Zmije se počnu oglašavati siktanjem čim spaze pauna. Oni se međusobno mrze. Isto tako, vozilo koje koristi stariji sin, Gospod Vinayāka, jest miš koji je, opet, po svojoj prirodi, prirodna žrtva zmije. Oni su ljuti neprijatelji. Usprkos takvim različitim naravima, svi članovi obitelji Gospoda Śive živjeli su sretno, u savršenom miru. Svaki je član, prilikom obavljanja svoje dužnosti, pružao sreću i radost drugima.

2. ožujka 2003.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/let-unity-be-undercurrent-everywhere>

ff) kontemplirajte o svakom od ovih simbola i povežite njegovo značenje s postizanjem sreće i mira u svakodnevnom životu.

gg) Ova veličanstvena noć predstavlja za nas lekciju da bismo uništili naše neprijateljske sklonosti, a ne naše neprijatelje. Kako to možemo postići sa svima s kojima možda imamo nesuglasice?

23. Čak i u liku samoga Gospoda Śive postoje određene uočljive suprotnosti. On ima rijeku Gangu koja Mu se spušta niz glavu i mjesečev srp u spletenim uvojcima. To su znakovi hladnokrvnosti. U suprotnosti s time, On doslovno ima vatru u trećem oku na svome čelu. Tako da, s jedne strane, imamo hladnu vodu na Njegovoj glavi i malo niže vatru na Njegovom čelu. To su dvije sile koje se sukobljavaju. Ipak, one se održavaju u savršenom skladu i daju primjer svijetu. Tako da nema čak ni najmanjih razlika u mišljenju ili neskladnih tonova u univerzalnoj obitelji Gospoda Śive. To je savršeno uzorna obitelj čiji bi primjer cijeli svijet trebao oponašati. U potpunoj suprotnosti takvim prilikama, danas nailazimo na ogorčenu mržnju koja vlada među ljudima. Mržnja vlada svim područjima u svijetu. Čak i u okrilju jedne te iste obitelji, postoji nesklad između muža i žene, između roditelja i djece, među braćom. Gospod Śiva i majka Pārvatī svojim su vlastitim primjerom pozvali cijeli svijet da odbaci mržnju i neprijateljstvo.

2. ožujka 2003.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/let-unity-be-undercurrent-everywhere>

hh) Ovdje se stavlja naglasak na usklađenost načela *jin* i *jang* (dvojnosti u prirodi) gdje je uspostavljena ispravna ravnoteža između suprotnosti koja je potrebna da bi se stvorila prava ravnoteža na Zemlji. Načelo jedinstva u različitosti postaje očevito. Promišljajte o razlikama na koje nailazite među ljudima ili događanjima koja vas ljute ili uznemiravaju. Ova nam prekrasna poruka govori kako je potrebno da mi promijenimo naš način viđenja i uključimo svakoga kao što je to u Śivinoj obitelji. To nas podsjeća da trebamo iskusiti jedinstvo u različitosti.

Gospod Šiva je onaj koji podaruje znanje – *jñāna*

24. Što je oslobođenje? To nije samo dosizanje Boga, to znači potpuno stapanje s Bogom. Rijeke poput Gange, Godavari i Sarasvati imaju različite nazive i oblike, ali jednom kad se stope s oceanom, one gube svoje ime i postaju jedno s oceanom. Isto tako, jednom kad se sjedinite s Bogom, neće više biti nikakvih razlika. Doživljaj takve nedvojnosti pravi je cilj ljudskoga života.

15. veljače 1999.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/manifesting-divinity-lingodbhava>

ii) Što vama znači oslobođenje?

jj) Rijeke gube svoja pojedinačna imena kad se sliju u ocean. Znači li to da će, dok postajemo sve više i više duhovni, postati manja važnost koju pridajemo našim identitetima koje smo stekli u ovom svijetu. Poniznost i skromnost postaju obilježje duhovne osobe. Je li to istina i očituje li se to u vašem životu?

25. Trebali biste razumjeti istinsko značenje i filozofiju koji leže u obilježavanju blagdana *śivarātri*. Kao prvo, spoznajte da vi niste fizičko tijelo, koje je prolazno i netrajno. Trebali biste ovaj pojavni svijet promatrati okom mudrosti – *jñānacakšus*, a ne fizičkim okom – *charmacakšus*. Životinje, kukci, ptice i zvijeri promatraju ovaj svijet fizičkim očima. Ako ćete i vi ovaj pojavni svijet promatrati samo fizičkim očima, kakva je onda razlika između vas i tih bića? Onda ćete naprosto ostati životinja, ptica, zvijer ili kukac. Nećete moći spoznati svoju pravu prirodu koja je izvan područja fizičkog svijeta. Trebali biste razumjeti transcendentnu stvarnost koja je izvan područja tijela i uma. To je moguće samo uz pomoć oka mudrosti – *jñānacakšus*.

19. veljače 2004.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/concentration-mind-divine-real-sadhana>

kk) Kako ćemo svijet promatrati okom mudrosti, a ne fizičkim očima?

26. Trebali biste prepoznati tu pravu prirodu Sebstva – *ātmatattva*, ne svojim fizičkim očima – *charmacakṣus*, već putem oka mudrosti – *jñānacakṣus*. Nakon toga se javlja pitanje što je mudrost – *jñāna*? Je li to fizičko znanje ili svjetovno znanje ili znanje koje se odnosi na predmete prirode? Ne, ništa od toga. Istinska i vječna prava priroda Sebstva – *ātmatattva* prisutna je i svojstvena našem vlastitom tijelu. Moguće ju je spoznati samo očima mudrosti – *jñānanetras*. Postupno biste trebali odbacivati vezanost za tijelo – *dehabhimana* i njegovati ljubav prema istinskom Sebstvu – *ātmabhimana*. Vi mislite da ste ovo tijelo i prema njemu razvijate vezanost.

19. veljače 2004.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/concentration-mind-divine-real-sadhana>

II) Kako možemo u svakodnevnom životu razviti ljubav prema istinskom Sebstvu – *ātmabhimana* i odbaciti vezanost za tijelo – *dehabhimana*?

27. Śiva - Višnu i Śiva nisu ograničeni samo na fizički okvir. Oni su izvan područja koje je moguće opisati. Oni su bezoblični i bez obilježja. Bog je bez obilježja i svojstava - *nirguna*, neokaljan, čist i bez greške - *nirañjana*, krajnje trajno boravište - *sanātana nicketana*, vječano neprolazan i besmrtn - *nityam sudhā*, čist – *nirmala*, prosvijetljen – *buddha*, slobodan - *mukti* i utjelovljenje svetosti – *svarūpinī*. Śiva je nakon toga pojasnio kako Bog nema ni ime niti oblik, On je nepromjenjiv, On nema ni rođenje niti smrt, ni početak niti kraj, On je vječan i utjelovljenje je istinskog Sebstva – *ātmāsvarūpa*. On je isto tako naglasio kako je privid pripisivati ime i lik Bogu. Bezoblični Bog izražava se u određenom liku i s određenim imenom u skladu sa željama poklonika da bi ispunio njihova očekivanja.

23. veljače 2009.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/love-god-and-meditate-him>

Značenja Śivinih imena

28. Provedite cijelu noć izgovarajući sveto ime i širite tu duhovnu energiju širom svijeta. Tko je Bog - *Īśvara*? On je sveprožimajući. Isto kao što vjetar puše slobodno i posvuda, tako i mi nailazimo da načelo Boga – *Īśvara* prožima sve. Podijelite svoju ljubav sa svima i promičite ime Boga po cijelom svijetu. Kipovi su tî koji nam ukazuju na božanskost.

12. ožujka 2002.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/idols-are-pointers-divinity>

29. Jedno od imena koje se pripisuje Gospodu Śivi je *Mṛtyuñjaya*, što znači onaj koji je pobijedio smrt.

8. ožujka 2005.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/you-are-all-amrutaputras-%E2%80%93sons-immortality>

30. Gospod Śiva je, međutim, odabrao da djetetu dâ ime *Amṛtaputra*. U stvari, svako je ljudsko biće sin besmrtnosti – *amṛtaputra*. Tako ga nazivaju čak i *upanišade*. *Upanišade* otkrivaju pravi identitet ljudskih bića, obraćajući im se riječima: „O, djeco besmrtnosti – *srunvantu viśva amṛtasya putra*.”

8. ožujka 2005.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/you-are-all-amrutaputras--sons-immortality>

31. Pokušajte razumjeti pravu prirodu i značenje iménā. Činjenica je da nitko osobno nije vidio Boga, Gospoda *Īśvaru*. Ljudi Ga nazivaju „Gospod koji stoluje na planini *Kailāsa* – *kailāsavāsa*”. Gdje se nalazi *Kailāsa*? Samo kad kontemplirate o Njemu u dubini tišine, možete vidjeti Gospoda *Īśvaru* na *Kailāsi*.

8. ožujka 2005.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/you-are-all-amrutaputras--sons-immortality>

32. Gospoda Śivu neki opisuju kao Gospoda s tri oka – *mukkanti*. Svi vi imate samo dva oka. Ali, Gospod ima i treće oko. Svjesni ste samo prošlosti i sadašnjosti. Ne možete vidjeti budućnost. Samo Bog to može.

Gospod Šiva, koji može vidjeti budućnost pomoću svoga trećeg oka, odnosno oka mudrosti - *jñānanetra*, zbog toga se naziva *Mukkanti*.

33. Jedno od imena koje je dano toj božanskoj svjesnosti je Svjesnost Šive – *śivattva*. Zato nije ispravno opisivati Šivattvu takvim nazivima kao što su *Mukkanti*, *Trineta* i tome slično. Šivattva znači sveprožimajuća svjesnost. U stvari, svi poklonici koji sjede u ovoj dvorani, utjelovljenja su Gospoda Šive. Sve čemu svjedočite u ovom pojavnom svijetu predstavlja manifestaciju Šive – *sarvam śivamayam* i prožima sva tri svijeta – zemlju, svemir i podzemni svijet. Ono postoji u sva tri vremenska razdoblja – u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Neopisivo je. Bilo koja duljina vremena nije dovoljna da bismo opisali Šivattvu.

9. ožujka 2005.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/experience-all-pervading-divine-consciousness>)

34. „*Digambara*” je jedno od imena Gospoda Šive. *Digambara* se u svakodnevnom govoru odnosi na onoga tko nije odjeven. No ako se upustite u preispitivanje unutarnjeg značenja, saznat ćete da je „*Digambara*” onaj koji ima četiri strane svijeta – *dikkulu*, istok, zapad, sjever i jug kao svoju odjeću – *ambara*. Postoji mogućnost da ljudi tu riječ pogrešno razumiju i misle kako Šiva ne nosi nikakvu odjeću na svome tijelu. Zato je bolje da tu riječ ne koristite u bhajanima.

26. veljače 2006.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/limit-not-all-pervading-brahman-names-and-forms>)

35. Īšvara je poznao njezinu prirodu, a Pārvati je poznavala Šivinu prirodu. Oni se, u stvari, ne razlikuju jedno od drugoga. Gospod Šiva je utjelovljenje dobrote - *śiva* i snage – *śakti* – *śiva śakti ātmaka svarūpa*. Isto tako je i Pārvatī. Cijeli je univerzum prožet Bogom – *īśāvāsyam idam sarvam*. Snaga i moć Gospoda Šive prožimaju cijeli univerzum. Prvenstvena dužnost ljudskoga bića je voljeti božanskost u Gospodu Īšvari – *īśvaratva*. U stvari, ista božanska snaga isto je tako prisutna u svakom ljudskom tijelu. Isto kao što je ljudsko tijelo prekriveno tkaninom, božanskost je obavijena prividom – *māyā*.

Zato, iako je Īśvaratva sveprisutan, on nije vidljiv. U skladu s izrekom „Bog boravi u svim bićima – *īśvarah sarvabhūtānām*”, Īśvaratva prožima svako živo biće. Pārvatī je objasnila da taj Īśvaratva nadilazi vrijeme i ni na koji način nije povezan s vanjskim izgledom.

17. veljače 2007.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/give-ego-and-attachment-become-great>

Značenje obrednog kupanja – *abhiṣeka* svetim pepelom – *vibhūti*

36. Blagdan i svečanost *śivarātri*, kao što se ovdje obilježava i proslavlja, predstavlja za vas jedan primjer. Možete se pitati: „Svami je često puta rekao kako su svi dani sveti dani, da ne postoji neki poseban ili određeni obred ili način obilježavanja koji je potrebno izvoditi bilo koji dan, ali i sâm Svami prosipa sveti pepeo – *vibhūti* po kipu i naziva to obredno kupanje – *abhiṣeka*, nije li tako?” Svami to čini da bi vas poučio lekciji.

20. veljače 1974.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/shiva-all>

37. Kakvu veću ponudu možete pružiti Bogu - da biste Ga slavili - od pepela koji predstavlja vašu pobjedu nad željama koje vas stalno napastuju? Pepeo je krajnje stanje stvari; on ne može biti podložan nikakvoj daljnjoj promjeni. Obredno kupanje– *abhiṣeka* svetim pepelom – *vibhūti* obavlja se kako bi vas potaklo da odbacite želje i ponudite Śivi pepeo njihovog uništenja kao najdragocjeniji od svih stvari koje ste stekli. Pepeo ne može izbljedjeti kao što izbljedi cvijeće nakon jednog ili dva dana, on se ne može isušiti ni nestati niti postati onečišćen i nepitak kao što to može postati voda; on neće izgubiti boju kao što se događa lišću za samo nekoliko sati; on neće istrunuti kao voće, za nekoliko dana. Pepeo je pepeo, uvijek i zauvijek. Zato, spalite svoje zločestoće, svoje poroke, svoje loše navike, štujte Śivu, obnavljajući čistoću svojih misli, riječi i djela.

20. veljače 1974.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/shiva-all>

Značenje zmije

38. Prema znanosti koja se bavi proučavanjem *kuṇḍalinī* joge, čovjekova životna energija leži uspavana, poput sklopčane zmije, na dnu njegove kralježnice na najnižoj točki u području bazalnog pleksusa u prvoj čakri – *mūladharacakra*, probudi se i podigne da bi se provukla kroz još šest kotača, središta vrhovne svjesnosti – *cakra*, sve dok ne stigne do središta energije lotosa s tisuću latica – *sahasrāracakra* na vrhu glave. *Kuṇḍalinī* prolazi kroz kanal zvan *suśumna*, živac u sredini kralježnice kroz koji prolazi životna energija. Štovanje zmije, koje neki ismijavaju kao praznovjerje, predstavlja simboličnu kopiju ove velike joginske duhovne vježbe – *sādhana* koja zahtijeva budnost i životnu snagu.

20. veljače 1974.

<https://saispeaks.sathyasai.org/discourse/shiva-all>

**Sathya Sai međunarodna organizacija Hrvatske
2021.**

